

Neuvottelutulos talousarviosta 2022-2024

Valtuustolle esitetään päätettäväksi, että Koronan etenemiseen ja -avustuksiin, työmarkkinaratkaisuun, henkilöstön saatavuuteen sekä sote- ja pelastustoimen uudistuksen rahoitukseen liittyvästä epävarmuudesta johtuen, hyvinvoinnin ja terveyden- sekä kasvun ja oppimisen toimialan käyttösuunnitelman tilanne tarkastetaan vuoden 2022 ensimmäisen ja toisen osavuositarkastuksen yhteydessä.

JATKOVALMISTELUA OHJAAVAT YLEISPERIAATEET, JOTKA KIRJATAAN BUDJETTIKIRJAN ALKUOSAAN

Kaupunginjohtajan ehdotukseen jo sisältyvien määrärahojen lisäksi valtuusto varautuu käsittelemään osavuositarkastusten osana kaupunginhallituksen valmistelun kautta tulevat ehdotukset hoitojonojen purkutoimista ja lasten ja nuorten mielenterveysongelmien ja oppimisvelan hoitamisesta. Toimenpiteiden rahoitustaso määräytyy sen perusteella, miten paljon valtio osoittaa Espoole määrärahoja koronasta aiheutuneiden kulujen kattamiseen ja syntyneiden ongelmien hoitoon.

Kaupunginjohtajan johdolla valmistellaan ongelmallisten henkilöstöryhmien saatavuutta parantavia toimia, joihin kuuluvat uusien työntekijöiden normaalin palkkauksen lisäksi mm. työllisyyskoulutus, oppisopimuskoulutus, palvelualan startup-yhteistyö, tilapäiset rekrytoinnit, henkilöstövuokraukset, palvelusetelit, ostopalvelut, houkuttelevuuden ja työssäjaksamisen lisäämistoimet sekä innostavat uuden kokeilut.

NEUVOTTELUISSA PÄÄTETYT MÄÄRÄRAHALISÄYKSET

Kasvun ja oppimisen toimialalle YHTEENSÄ 3,5 M€

Suomenkielinen perusopetus

- koronan jälkihoidossa lisämäärärahaa käytetään joustavasti tarpeen mukaan, kuten avustavien henkilöiden kuluihin, yhteisöpedagogeihin, erityisopetukseen ja ryhmäkokojen pitämiseen toimivina. Lisäys yhteensä 2,2 M€

Suomenkielinen lukiokoulutus

- lisämääräraha käytetään joustavasti varmistamaan lukiokoulutuksen laatua ja lukiopaikkojen riittävyyttä. Lisäys 0,276 M€

Suomenkielinen varhaiskasvatus

- lisämääräraha käytetään henkilöstöresursseihin, lasten kehityksen, kasvun ja oppimisen tuen palveluihin. Lisäys 0,3 M€
- kotihoidontuki Espoo-lisä pidetään nykytasolla 2022. Lisäys 0,37 M€

Vastaavasti kohdenneet määrärahalisäykset tehdään Svenska bildningstjänstertulosyksikölle. Lisäys 0,315 M€

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialalle YHTEENSÄ 2,4 M€

- Espoon sairaalan päivystysosaston toiminnan turvaamiseen ja laajentamiseen vanhenevan väestön palvelupolkuja sujuvoittaen ja käyttäen resurssipoolia, kiertävää henkilöstöä ja muita joustavia toimenpiteitä. Lisäys 0,3 M€

- Lisätään hoitojonojen purkuun joustavia digipalvelumuotoja sekä liikkuvan sairaalan toimintaa. Lisäys 0,4 M€
- Vanhenevan väestön hyvinvointitarpeisiin lisätään Espoo -tarinan mukaisesti yksityisten palvelutarjoajien, kolmannen sektorin ja järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä. Jo ilmenevän nykyisen ja ennakoitavissa olevan tarpeen hoitoon laaditaan suunnitelma Elä ja Asu -palvelutaloverkon rakentamismahdollisuuksista. Tähän kuuluu myös tonttitarjonta ja palvelutaloja kullakin alueella täydentävät asuntorakentamisen ja palvelujen suunnitelmat. Tästä asiasta on myös pk-merkintä. Lisäys 0,1 M€
- Hoitojonojen purkuun ja mielenterveystyöhön määräraha, joka voidaan joustavasti kohdentaa siihen, millä on suurin vaikutus: henkilöstövuokraukset, tilapäiset rekrytoinnit, uuden kokeilut, oppisopimuskoulutus, houkuttelevuuden lisäämistoimet, palvelusetelit, ostopalvelut. Lisäys 1,5 M€
- Tyttöjen talo jatkaa Loisto Settlementti ry toimintana. Tämä asia siirretään yhteistoimialalle, koska yhteistyön jatko 1.1.2023 alkaen ratkaistaan osana LU-hyvinvointialueen toimintaa. Lisäys 0,12 M€.

Elinvoimatulosalueelle YHTEENSÄ 0,5 M€

- Konsernihallinto, Elinvoimatulosalue, tilapalvelut ja kasvun ja oppimisen toimiala ottavat käyttöön toimivan järjestelmän ”Espoon monituottajamallin”, jolla kaupungin tiloja, etenkin koulujen iltakäyttöä käytetään toiminnallisesti ja taloudellisesti tehokkaalla tavalla järjestöjen, seurojen ja muiden kuntalaistoimijoiden käyttöön. Tähän osoitetaan kaupungin rahoitusosuus tarkoituksenmukaisesti ja kannustavasti, esim. nettobudjetoinnilla ja joustavilla henkilömäärärahoilla.
- Laajalahden kirjaston käyttökuluihin 0,07 M€ vuodelle 2022, etsitään pysyvä ratkaisu jatkokäytöstä
- Olarin uimahallin toimintaa jatketaan painottaen senioritoimintaa ja sille etsitään yksityinen palveluyrittäjä, jolle kiinteistö vuokrataan tai myydään ja jonka toimintaedellytysten luomiseksi elinvoimatulosalue yhdessä asemakaavoituksen kanssa selvittää lisärakennusoikeuden tms. edellytykset. Tilapalvelut huolehtivat tilan käyttökunnosta, kunnes ratkaisu tehdään. Lisäys 0,2 M€
- Kaupungin omistamien tilojen ylläpidon ja/tai omistajuuden siirto muille toimijoille. Tätä tavoitetta tukevien toimintamuotojen edistäminen ja tilapäinen siirtymävaiheen ylläpito. Kohteina Karhusaari, Träskända, Karatalo, Henttaan kylätalo, Kungsgårdskolan ja muut. Tätä täsmentää budjettikirjan sivulle 232 tehty tekstilisäys. Lisäys 0,2 M€

Kaupunkiympäristön toimiala YHTEENSÄ 0,3 M€

- Kolme uutta vakanssia asemakaavoitukseen POKE-alueen pientalokylien suunnittelun ja kestävä kehityksen mukaisen toteutukseen perustettavaan projektiin 0,21 M€
- luonto- ja vesistöjen puhdistusta hoitavaan toimintaan 0,1 M€

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ 6,7 M€

INVESTOINTIOSA

Espoo Cateringin laitteiden perusparannukset siirretään yhtiön vastuulle. Vähennys -0.4 M€ /vuosi

Olarin 2 päiväkotia (uudisrakennukset korvataan palveluseteliverkkoon kuuluvalla yksityisellä päiväkotinvestoinnilla). Poistetaan -0,4 M€ vuodelta 2023, -7,152 M€ vuodelta 2024 ja -4,173 M€ vuodelta 2025. Vähennys yhteensä -11,725 M€.

Pitkänotkon päiväkotia (uudisrakennus korvataan palveluseteliverkkoon kuuluvalla yksityisellä päiväkotinvestoinnilla). Poistetaan -4,438 m€ vuodelta 2023 ja -2,773 m€ vuodelta 2024. Vähennys yhteensä -7,208 m€.

Jupperin koulu (uudisrakennus) +1,54 M€ vuodelle 2024, +8,68 M€ vuodelle 2025 ja +6,8 M€ vuodelle 2026. Vastaavasti poistetaan vuodelta 2031 ja sen jälkeen olevat eli yhteensä -17,02 M€.

Blindsundin sillan rakentaminen +0,35 M€ vuodelle 2023

Moposuora Juvanmalmille +0,4 M€ vuodelle 2023

TEKSTIMUUTOKSET BUDJETTIKIRJAAN

Tulostavoitteet ja mittarit

Sivut 17-19 Kohtaan Tulostavoitteet tehdään Espoo-tarinan perusteella seuraavat muutokset ja lisäykset Tavoitteita ja Mittareita koskevaan taulukkoon. Näitä ja muita tulostavoitteita ja mittareita täsmennetään, kun kaupunginvaltuusto käsittelee osavuosisikasta 1/2022.

Restart-vaihe

- Uusi tulostavoite: Lapset ja nuoret voivat hyvin. Uusi mittari: Avainhenkilökunnan (kouluterveydenhoitajat, kuraattorit ja psykologit) vakanssien täyttöaste ja määrä. Uusi mittari: Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden saatavuus ja palvelutarve

Kohta 1

- Uusi tulostavoite: Nollatoleranssi koulukiusaamisessa ja kouluväkivallassa. Mittari: kysely kouluissa (esim. kouluterveyskysely) ja siinä kokevatko oppilaat/opiskelijat kiusaamista/väkivaltaa.
- Tulostavoite laadukas varhaiskasvatus: Lisätään mittariksi: henkilökunnan näkemys.
- Uusi tulostavoite: Henkilöstön saannin houkuttelevuus ja henkilöstön jaksaminen varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa. Mittari luodaan käyttäen hyväksi kuntien yhteisiä tutkimuksia.
- Tulostavoite harrastus: Muutetaan Espoo-tarinassa määriteltyyn muotoon eli Kaikilla lapsilla ja nuorilla on mieluisa harrastus.

Kohta 2

- Uusi tulostavoite: Rakentamisen prosessien vauhdittaminen (kaavoitus, maankäyttö, rakennusluvat). Mittari: Kunkin osa-alueen käsittelyajat esim. käsittelyajat päivinä.

Kohta 4

- Uusi tulostavoite: Espoo profiloituu Pohjoismaiden parhaana startup-yrittäjyyden ja kasvuyritysten sijaintikaupunkina, jota tukemaan kehitämme kasvuyritys-kampuksen yhdessä kumppaneiden kanssa. Mittari: Suunnitelman laatutaso ja houkuttelevuus mitattuna toimintaan osallistuvien kumppanien laadulla, määrällä ja sitoutumisasteella?
- Uusi tulostavoite: Espoo on Pohjoismaiden paras paikka expat-työntekijöille. Mittarit: *Expat*-työntekijöiden määrän kehitys ja heidän tyytyväisyytensä määriteltävillä kriteereillä arvioituna. Expat-perheiden puolisoiden työllistyminen.

Kohta 5

- Uusi tulostavoite: Turvallisuus Espoossa ja kuntalaisten kokemana turvallisuus. Mittari kehitetään tähän sopivaksi.
- Uusi tulostavoite: Luonnon monimuotoisuus vahvistuu Mittarit: LuonTo-ohjelman toteutus, suojelualueiden pinta-ala, vesistöjen tila.

Kohta 6

- Uusi tulostavoite: Hiilidioksidipäästöt vähenevät tavoitteen mukaisesti Uudet mittarit: Hiilineutraaliustiekartan laadinta sekä ilmastovahti-seurantatyökalun tuottama tieto. Eri liikkumismuotojen kulkutapaosuudet ja niiden aiheuttamat päästöt
- Uusi tulostavoite: Hiilineutraaliuden edistäminen Espoo-tarinan strategiassa priorisoiduissa kohteissa raideliikenteen varren kaupunkikeskusalueilla ja POKE-pientaloalueilla. Mittari: Näitä pitkäjänteisiä toimenpidekohteita seurataan arvioimalla kehityshankkeiden uutuusarvoa ja kiinnostavuutta hiilineutraaliuden kannalta kansainvälisesti sekä alueella asuvien ja alueelle muuttavien uusien espoolaisten tyytyväisyytenä alueeseensa.
-

Sivunumerot kaupunginhallituksen listalla olleen liitteen mukaisesti:

Sivu 100, Elinvoiman tulosalueen toiminnan painopisteet tekstin alkuun tehdään lisäys: ”Espoo-tarinan tulostavoitteissa on määritelty useita kunnianhimoisia tavoitteita alkaneelle valtuustokaudelle. Tämä uusi tulosalue suunnittelee kumppanuustoimintaa hyväksikäyttäen tarvittavia toimenpiteitä sekä tuo tarvittavat suunnitelmat arvioitavaksi myös kaupunginhallitukseen, lautakuntiin ja poikkihallinnollisiin kehitysohjelmiin. Suunnitelmissa otetaan huomioon suomen-, ruotsin- ja englanninkielinen toiminta.”

Sivu 117, Tekstilisäys: ”Vuonna 2022 tuodaan Ilmastomuutoksen hiilineutraalius 2030 tiekartta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi sekä käynnistetään työ tiekartan laatimiseksi luonnon monimuotoisuuden elpymiseksi ja kokonaisuikentymättömyyden saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä.”

Sivu 135 lisätään lause kohtaan Toiminnan painopisteet 1. kappale ... hyödyllisyydestä. ”Sosiaali- ja terveystalvelujen saatavuutta kehitetään molemmilla kotimaisilla kielillä ja englanniksi.”

Sivu 136 Lisätään tekstiin kappaleen Ruotsinkielisen väestön... loppuun 2 uutta virkettä: "Henkilökunnan osaamiskartoituksen yhteydessä selvitetään myös henkilöstön kielitaito. Kartoituksesta saatua tietoa hyödynnetään hyvinvointialueen palveluja suunniteltaessa ja kehitettäessä."

Sivuilla 140-141 Koronasta toipumiseen lisätään lause: "Akuuttien mielenterveyspalvelutarpeiden hoito-ongelmiin haetaan ratkaisuja käyttämällä talousarvioon varattuja määrärahoja kaikkiin saatavissa oleviin vaihtoehtoihin, etenkin palvelusetelien käytön lisäämiseen."

Sivu 162 Aikuisten sosiaalipalvelut Tekstilisäys ensimmäisen kappaleen loppuun uusi lause: "Ruoka-apua antavien järjestöjen tukemista ja yhteistyön koordinaatiota jatketaan."

Sivu 163 Aikuisten sosiaalipalvelut Tekstilisäys toisen kappaleen loppuun viimeiseksi lauseeksi: "Maahanmuuttajien ryhmätoimintoja ja kielikoulutusta jatketaan järjestöjen ja seurakuntien kanssa hyvän kotoutumisen varmistamiseksi."

Sivu 168 Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan esikunta, kohta 296 Kehittäminen: Lisätään virke: "Ruotsinkielisten palvelujen kehittämisen ja koordinoinnin jatkuvuus turvataan kiinnittäen erityistä huomiota ennaltaehkäisevien ruotsinkielisten palvelujen suunnitteluun."

Sivulle 181 Lisätään kohtaan lukiokoulutus virkkeet: "Leppävaaran kampuksen suunnittelussa lukiota koskeva suunnittelu ja valmistelutoimet perustuvat siihen, että lukiosta tehdään urheilupainotteinen lukio monipuolisen yhteistyön ja kumppanuustoiminnan avulla. Kivenlahteen suunnitellaan Kiviruukin lukio. Toimiala ja lautakunta laativat vuoden 2022 aikana tätä koskevat suunnitelmat korostaen tilojen yhteiskäyttöä muiden Kiviruukin alueelle tulevien toimintojen kanssa. Tilatarve otetaan huomioon kaavoituksessa. Tavoitteena on saada Kirkkonummi mukaan yhteishankkeeseen."

Sivu 221 Lisätään kohtaan Palvelut ja toiminnan kehittäminen 2. kappaleen loppuun seuraava virke: "Erityisenä kohteina ovat LuonTo-ohjelman toimeenpano sekä Espoon keskuspuiston suojelutarpeiden inventointi ja kaupunkiin suunniteltujen luontopolkujen toteutusvalmiuksien edistäminen."

Sivu 232 Kohtaan Tilapalvelut-liikelaitos, Palvelut ja toiminnan kehittäminen lisätään: "Kaupungilla on omistuksessaan rakennuksia, joiden osalta kaupunkiorganisaatiolla ei ole käyttötarvetta ja/tai käyttöresursseja. Monet näistä kiinteistöistä rapistuvat käytön ja tarpeellisten kunnostustoimenpiteiden puuttuessa. Lähivuosille on myös esitetty muutamien pienten koulujen, kirjastojen tai muiden tilojen käytöstä luopumista. Näiden osalta on vain harvoin esitetty suunnitelmia, mikä on tilojen tuleva kohtalo. Tilapalvelut kehittää kaupungin muiden toimintayksiköiden (etenkin elinvoiman tulosalueen kanssa) käytännöt, jonka tuloksena kaupungin omistuksessa oleville vanhoille rakennuksille ja myös kokonaisuuksille, kuten Karhusaari ja Träskända, sekä käytöstä poistettavaksi suunniteltaville tiloille löydetään yksityiset ylläpitäjät tai ostajat."

Toimitilainvestointiluettelossa hankkeen 5017 Espoon kulttuurikeskus Tapiola nimi muutetaan kuulumaan ”Kaupunginteatteri ja Kulttuurikeskus, Tapiola”

Sivu 251 Koululaisten ja opiskelijoiden rokotuksia hoidetaan myös ostopalveluna, jotta koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoa ei tarvitse sulkea

Sivu 258 Urheilupuiston taseyksikkö oleva lause: Kaavan vahvistuessa taseyksikölle laaditaan investointisuunnitelma vuoden 2023 taloussuunnitteluprosessissa. korvataan seuraavalla: ”Vuonna 2021 valtuustossa hyväksytyyn asemakaavan mukaista toteutusta kiirehditään huolehtimalla siitä, että toteutuksen aikataulusta ja investointisuunnitelmista voidaan päättää osana vuoden 2023 talousarviota ja taloussuunnitelmaa.”

Sivu 269 Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto

Lisätään toisen kappaleen, joka alkaa sanoilla Hallintosäännön mukaan, loppuun teksti: Tarvittaessa voidaan rahaston varoja käyttää kaupungin omaan maksusuuteen, kun Espoo-tarinaa toteuttaviin toimenpiteisiin haetaan ulkoista rahoitusta kansallista lähteistä ja EU-ohjelmista.